

Amendement: niet honoreren van het houden van een referendum inzake de Nota uitwerking parkeerregulering

De gemeenteraad van Haarlem in vergadering bijeen op 30 maart 2023,

Constaterende dat:

- Op dinsdag 21 maart 2023 de Haarlemse griffie een inleidend verzoek voor een raadgevend referendum heeft ontvangen;
- Het onderwerp van dit inleidend verzoek de 'nota uitwerking parkeerregulering' is;
- Conform de referendumverordening een onafhankelijke referendumcommissie een advies uitbrengt aan de raad;
- De referendumcommissie op 22 maart 2023 een positief advies heeft uitgebracht.

Overwegende dat:

- De referendumcommissie een advies geeft aan de raad;
- Conform de referendumverordening de raad haar eigen oordeel velt over het uitgebrachte advies en het gedane inleidend verzoek tot het houden van een referendum;

Besluit:

1. "Op basis van de eigen bevindingen, de indieners van het inleidend verzoek, de gelegenheid te bieden een definitief verzoek tot het houden van een referendum in te dienen bij de voorzitter van de Raad."

Te wijzigen in:

"Na kennisneming van de bevindingen van de voorzitter van de raad en het advies van de referendumcommissie, besluit de raad de indieners van het inleidend verzoek niet in de gelegenheid te stellen tot het houden van een referendum."

2. De huidige tekst onder hoofdstuk 4 Argumenten te verwijderen en te vervangen door de volgende tekst.

Argumenten

In artikel 2 lid 2 van de vastgestelde Referendumverordening gemeente Haarlem (hierna: Referendumverordening) staat beschreven welke ontwerp-raadsbesluiten onderwerp van een referendum kunnen zijn. Dat zijn ontwerp-raadsbesluiten met uitzondering van besluiten:

- a. over individuele kwesties, zoals benoemingen, ontslagen, schorsingen, kwijtscheldingen en schenkingen;
- b. over de hoogte van geldelijke voorzieningen voor ambtsdragers, gewezen ambtsdragers en hun nabestaanden;
- c. over de vaststelling, wijziging of intrekking van de arbeidsvoorwaardenregeling en daaruit voortvloeiende besluiten met betrekking tot de griffier en de medewerkers van de griffie;
- d. over het voor kennisgeving aannemen van notities en rapporten;
- e. in het kader van deze verordening;
- f. over de vaststelling van de gemeentelijke begroting en de rekening;
- g. over de vaststelling van gemeentelijke tarieven en belastingen;

- h. *ter uitvoering van een besluit van een hoger bestuursorgaan of de wetgever waaromtrent de raad geen beleidsvrijheid heeft;*
- i. *die naar het oordeel van de raad hun grondslag vinden in een eerder genomen besluit waarover een referendum is gehouden of kon worden gehouden;*
- j. *waarvan de raad van mening is dat dringende redenen aanleiding zijn om geen referendum te houden.*

Ontwerp-raadsbesluit omvat een set aan maatregelen waaronder de vaststelling van gemeentelijke tarieven en belastingen.

Het ontwerp-raadsbesluit bevat een set aan maatregelen, waar het uitbreiden van gereguleerd parkeren in buurten met een hoge parkeerdruk (vaste norm van >85% parkeerdruk) een onderdeel van is en daarmee dus niet geldt voor de hele stad Haarlem. Het ontwerp-raadsbesluit gaat naast het uitbreiden van het gebied waarin gereguleerd parkeren de norm zal zijn, het instellen van een vergunningenplafond (een aanscherping op gereguleerd parkeren), de tariefstructuur in buurten waar al gereguleerd parkeren is ingevoerd, het digitaliseren van de gehandicaptenkaart en het instellen van een reeks aan investeringen in onder andere deelmobiliteit, aanvullende parkeervoorzieningen en vergroening van de openbare ruimte.

De raad stelt vast dat met de *Nota uitwerking parkeerregulering* de tarieven in de (bestaande en met dit ontwerp-raadsbesluit uitgebreide) zones C en D worden gewijzigd. Anders dan de referendumcommissie, die de afweging versmalt tot de vraag of dit het kernpunt van het ontwerp-raadsbesluit is, is de raad van oordeel dat die versmalling niet een eis is die volgt uit de Referendumverordening. Het enkele feit dat het ontwerp-raadsbesluit betrekking heeft op het wijzigen en vaststellen van gemeentelijke tarieven ertoe leidt dat het ontwerp-raadsbesluit geen onderwerp van een referendum kan zijn. Volledigheidshalve wijst de raad erop dat een aanzienlijk deel van de inspraakreacties betrekking had op de hoogte van het tarief (te hoog en/of melkkoe voor de gemeente en/of een ongepaste lastenverzwaring). Ook bij de bespreking in de raad heeft een significant onderdeel van de discussie omtrent het ontwerp-raadsbesluit betrekking gehad op de hoogte van de tarieven. De raad is van oordeel dat wanneer artikel 2 lid 2 sub g Referendumverordening zou moeten worden uitgelegd dat het tarief een kernpunt van het ontwerp-raadsbesluit is, daaraan ook is voldaan.

Het ontwerp-raadsbesluit vindt zijn grondslag in eerder genomen besluiten waarover een referendum is gehouden of kon worden gehouden

Conform art. 2 lid 2 sub i. Referendumverordening zijn besluiten uitgesloten die hun grondslag kennen in een eerder genomen besluit waarover een referendum is gehouden of kon worden gehouden. De referendumcommissie noemt in haar advies eerder vastgesteld beleid niet in haar afweging. Naar oordeel van de raad is het wel degelijk een besluit dat een grondslag kent in eerdere besluiten. Dit is om verscheidene redenen het geval:

- Op 23 september 2021 stelde de raad het nieuwe Mobiliteitsbeleid vast. In het Mobiliteitsbeleid is gekozen voor gereguleerd parkeren, een vergunningenplafond op plekken met een hoge parkeerdruk en in gebieden waar veel woningen worden gebouwd. De voorliggende nota is een nadere uitwerking van reeds vastgestelde kaders danwel uitgangspunten voor beleid door o.a. hoge parkeerdruk in wijken nu te operationaliseren met een vaste – en voorspelbare – norm van >85%.
- De referendumcommissie geeft in haar advies over art. 2 lid 2 sub i. Referendumverordening aan dat er drie belangrijke beleidswijzigingen in de nota nieuw beleid zijn. Op basis van deze wijzigingen komt de referendumcommissie tot de conclusie dat uitzonderingsgrond in art. 2 lid 2 sub i Referendumverordening geen belemmering vormt. Deze drie beleidswijzigingen zijn echter reeds in het Mobiliteitsbeleid in 2021 vastgesteld en worden in het voorliggende stuk concreet aangepast. Daarmee vormt art. 2 lid 2 sub i. Referendumverordening naar het oordeel van de raad wel degelijk een duidelijke uitzonderingsgrond.
- In de *Nota Uitwerking parkeerregulering* zijn de beleidskeuzes uit het Mobiliteitsbeleid uitgewerkt. Het beleid zet ook voort op de beleidskeuzes die zijn gemaakt bij het raadsbesluit Modernisering parkeren (2016/502227), waarover in 2017 reeds een referendum heeft plaatsgevonden met een opkomstpercentage van 18% en dat circa

€822.000 heeft gekost. (zie onder andere maatregel 14 'Maatregelen Moderniseren Parkeren').

- Vervolgens stelde de raad op 27 januari 2022 de Omgevingsvisie Haarlem 2045 vast. Hiermee heeft de raad duidelijk richting gegeven aan de ontwikkeling van de stad tot 2045. Er is afgesproken voorrang te geven aan de noodzakelijke vergroening, aanpassingen aan het veranderende klimaat en verbetering van de leefomgeving. In lijn hiermee is aanpakken van het groeiende parkeerprobleem noodzakelijk. Met het uitbreiden van parkeerregulering wordt de balans tussen parkeerruimte en andere noodzakelijk functies in de openbare ruimte hersteld.

Ontwerp-raadsbesluit dient ter uitvoering van een hogere wetgever

De raad stelt vast dat met de *Nota uitwerking parkeerregulering* uitvoering wordt gegeven aan het VN-verdrag Handicap. Hierin is vastgelegd dat de openbare ruimte toegankelijk dient te zijn voor mensen met een handicap. Dit is in Haarlem voorsnog onvoldoende het geval. In een aantal van de nu te reguleren wijken is de parkeerdruk zo hoog dat auto's aan beide zijden van de weg deels op de stoep parkeren. Op deze wijze belemmeren geparkeerde auto's de doorgang voor mensen met een rollator, rolstoel, scootmobiel en kinderwagens, zoals ook blijkt uit de recente brief van de Haarlemse Participatieraad dd. 8 december 2022.¹

Er zijn dringende redenen om geen referendum te houden

Conform art. 2 lid 2 sub j. Referendumverordening kan de raad een referendum afwijzen wanneer hier dringende redenen voor zijn. Dit is naar het oordeel van de raad het geval. De raad wijst erop dat op plaatsen in de stad waar de parkeerdruk hoger is dan 85% de leefbaarheid van de buurt en de toegankelijkheid van de openbare ruimte – bij voorbeeld voor kwetsbare (soms niet stemgerechtigde) minderheden, zoals kinderen en mensen met een handicap – ernstig in het geding komen. Deze groepen kunnen de wensen en behoeftes (toegankelijke ruimte op straat, speelplaatsen en voldoende groen) vaak niet of moeilijk tot uitdrukking brengen. De raad dient ook het belang van deze groepen in de samenleving.

De gemeente ontvangt daarnaast met grote regelmaat klachten van overlast en de leefbaarheid in buurten staat zonder ingrijpen onder grote druk. Dit zijn klachten en meldingen over parkeeroverlast, foutparkeren en dergelijke. Uit de inwonerspeiling 2022 blijkt dat ruim een derde van de Haarlemmers (zeer) veel overlast van parkeren ervaart in de eigen buurt.

Tot slot overweegt de raad het volgende. Hoewel geen formeel onderdeel van de referendumverordening dient in overweging genomen te worden dat bij de toelichting op de referendumverordening de raad als toelichting gaf het referendum nadrukkelijk te zien als een middel van de bevolking en niet als middel van politieke partijen. Hierbij dient vermeld te worden dat de initiatiefnemers van het referendum bestaan uit SP, OPH en Hart voor Haarlem (zie ook beantwoording technische vragen GroenLinks van 20 maart 2023). Dit sluit echter niet aan bij de toelichting van de raad op de vastgestelde Referendumverordening.²

Alles overziend concludeert de raad dat het voorgaande voldoende dringende redenen oplevert om geen referendum te houden.

Conclusie

De raad stelt vast dat het ontwerp-raadsbesluit *Nota uitwerking parkeerregulering* geen ontwerp-raadsbesluit is in de zin van artikel 2 lid 2 sub a, b, c, d, e, en f Referendumverordening.

De raad is – anders dan de Referendumcommissie in haar advies van 22 maart 2023 – van oordeel dat wel sprake is van een ontwerp-raadsbesluit in de zin van artikel 2 lid 2 sub g, en/of h en/of i Referendumverordening. Voorts is de raad van oordeel dat ook dringende redenen, zoals

¹ <https://gemeentebestuur.haarlem.nl/Vergaderingen/Raad/2023/30-maart/19:30/20230396390-Reactie-participatieraad-op-brief-van-B-W-op-Ongevraagd-advies-Haarlem-een-toegankelijke-stad/3-Brief-participatieraad-8-dec-2022-Ongevraagd-advies-Haarlem-een-toegankelijke-stad.pdf>.

² <https://gemeentebestuur.haarlem.nl/bestuurlijke-stukken/20220226400-Advies-Referendumcommissie-inzake-de-nieuwe-Referendumverordening-van-de-gemeente-Haarlem-2022.pdf>

beschreven in artikel 2 lid 2 sub j Referendumverordening, aanleiding zijn om geen referendum te houden. De raad besluit zodoende het inleidende referendumverzoek af te wijzen. De raad motiveert het besluit op grond van al hetgeen hiervoor gezamenlijk en elk voor zich is aangevoerd.

Maarten Wiedemeijer - PvdA
Meryem Çimen - D66
Jasper Drost - GroenLinks
Danny van Leeuwen – Actiepartij
Ron Dreijer – CDA